

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.07.2004
RT I 2004, 54, 387

Infoühiskonna teenuse seaduse, karistusseadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku rakendamise seaduse, riigisaladuse seaduse ja väärteomenetluse seadustiku muutmise seadus

Vastu võetud 28.06.2004

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 6. juuli 2004. a otsusega nr 676

§ 1. Infoühiskonna teenuse seaduses(RT I 2004, 29, 191) tehakse järgmised muudatused:

1)seadust täiendatakse paragrahviga 15¹järgmises sõnastuses:

« **§ 15¹. Infoühiskonna teenuse ebaseaduslik vastuvõtmine**

(1) Tasu eest osutatavale infoühiskonna teenusele ja sellele juurdepääsu võimaldavale teenusele ebaseaduslikult juurdepääsu võimaldavate seadmete või tarkvara valmistamise, edasiandmise, paigaldamise, hooldamise, omamise või reklaamimise eest kaubanduslikul eesmärgil – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.»;

2)paragrahvi 16 lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõnad «§-s 15» sõnadega «§-des 15 ja 15¹».

§ 2. Karistusseadustikus(RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 105, 612; 2003, 4, 22; 83, 557; 90, 601; 2004, 7, 40; 46, 329) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 68 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Eelvangistus, kaasa arvatud väljaandmis- ja loovutamishistuses viibitud aeg, arvatakse karistusaja hulka.»;

2)paragrahve 232, 234, 241 ja 242 täiendatakse pärast sõnu «riigisaladuseks tunnistatud teabe» sõnadega «või Eestile välislepingu alusel edastatud välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni salastatud teabe»;

3)paragrahvi 288 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

« (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ametiisiku mõiste laieneb ka välisriigis või rahvusvahelises organisatsioonis töötavale ametiisikule.»;

4)seadustikku täiendatakse paragrahviga 334¹järgmises sõnastuses:

« **§ 334.¹Võltsitud maksevahendi üle andmata jätmine**

(1) Eesti Posti, krediidasutuse või krediidasutuste seaduses sätestatud finantseerimisasutuse või rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses nimetatud sularaha siirdamise teenuse pakkuja või valuutavahetusteenuse pakkuja poolt politseiprefektuurile võltsitud raha üle andmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.»;

5)paragrahvi 390 lõikes 1 asendatakse sõnad «kahe- kuni kümneaastase» sõnadega «ühe- kuni viieaastase»;

6)paragrahvi 391 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Deklareeritava kauba toimetamise eest üle Euroopa Ühenduse tolliterritoriumi piiri tollikontrollist kõrvale hoidudes, selle deklareerimata jättes, seda vale tariifse klassifikatsiooniga või kirjeldusega deklareerides või muul pettuslikul viisil toimides, kui teo objektiks oli kaup suures koguses või süüdlasele on sama teo eest kohaldatud väärteokaristust, – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.»;

7)paragrahvi 392 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 392. Keelatud ja eriluba nõudva kauba ebaseaduslik sisse- ja väljavedu

(1) Keelatud kauba või vastava kohustusliku dokumendita või riikliku registri kandeta radioaktiivse aine, lõhkematerjali, narkootilise või psühhotroopse aine, narkootilise või psühhotroopse aine lähteaine, mittenarkootilise ravimi, ohtliku kemikaali või jäätme, strateegilise kauba, tulirelva või laskemoona toimetamise eest üle Euroopa Ühenduse tolliterritoriumi piiri või riigipiiri – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.»;

8)paragrahvi 393 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Euroopa Ühenduse välisest riigist Eestisse tollisoodustusega toimetatud või tollijärelevalve all oleva kaubaga ebaseaduslike toimingute või tehingute tegemise eest, kui toimingute või tehingute esemeks oli kaup suures koguses või süüdlasele on sama teo eest kohaldatud väärteokaristust, – karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.»;

9)paragrahv 395 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 395. Isikusamasuse tuvastamise kohustuse täitmata jätmise

(1) Isikusamasuse tuvastamise kohustuse täitmata jätmise eest, kui süüdlasele on sama teo eest kohaldatud väärteokaristust, – karistatakse rahalise karistusega.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.»;

10)paragrahv 396 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 396. Rahapesu kahtlusest teatamata jätmise ja ebaõigete andmete esitamine

(1) Rahapesu kahtlusest või terrorismi rahastamise kahtlusest rahapesu andmebüroole teatamata jätmise või ebaõigete andmete esitamise eest, kui süüdlasele on sama teo eest kohaldatud väärteokaristust, – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.»

§ 3. Kriminaalmenetluse seadustikus(RT I 2003, 27, 166; 83, 558; 88, 590; 2004, 46, 329) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 130 lõiget 3, mis kehtib 2004. aasta 31. detsembrini, muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kohtueelses menetluses ei või kahtlustatav või süüdistatav olla vahistatud üle ühe aasta. Tähtaja hulka ei arvata välisriigis väljaandmis- ja loovutamishistuses viibitud aega isikul, kelle väljaandmist või loovutamist on Eesti Vabariik taotlenud.»;

2)paragrahvi 224 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

« (7) Kaitsja taotlusel esitatakse talle tutvumiseks kriminaalasjas tõendina kasutatav riigisaladust sisaldav teabekandja, mida ei lisata kriminaaltoimikusse. Riigisaladust sisaldava teabekandja tutvustamise kohta tehakse märke kriminaaltoimikusse.»;

3)paragrahvi 269 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

« (4) Mitme süüdistatavaga kriminaalasja kohtulik arutamisel võib kriminaalasja nende kuritegude arutamine, mis ei puuduta konkreetset süüdistatavat, toimuda ilma selle süüdistatavata ja tema kaitsjata.»;

4)paragrahv 276 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 276. Taotluse lahendamine ja kohtumääruse vormistamine

(1) Kohus võib kohtumenetluse poole esitatud täiendavate tõendite kogumise taotluse rahuldamisest keelduda, kui ta leiab, et:

- 1) täiendavatel tõenditel ei ole selle kriminaalasja lahendamisel tähtsust;
- 2) kohtumenetluse pool ei ole piisavalt põhjendanud, miks ta pole taotlust varem esitanud;
- 3) taotluse tähtsus ei ole vastavuses tõendite kogumiseks mineva ajakuluga või saamisraskustega.

(2) Kriminaalmenetluse lõpetamise, sundtoomise, tõkendi valimise, muutmise või tühistamise, taandamise, ekspertiisi määramise ja süüdistatava istungisaalist eemaldamise vormistab kohus käesoleva seadustiku § 145 sätteid järgides määrusega.

(3) Muud kohtumäärused vormistatakse menetluskohustuse dokumendina, mis lisatakse kriminaaltoimikusse, või tehakse suuliselt ja kantakse kohtuistungis protokolliselt.»;

5) paragrahvi 297 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Kohus võib täiendavate tõendite kogumise taotluse rahuldamisest keelduda käesoleva seadustiku § 276 lõikes 1 sätestatud alustel.»;

6) paragrahvi 385 täiendatakse punktiga 22 järgmises sõnastuses:

«22) vahistamismäärus loovutamismenetluses.»;

7) paragrahvi 433 lõikes 1 asendatakse sõnad «ning koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga» sõnadega «, koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga ning loovutamist Euroopa Liidu liikmesriigile»;

8) paragrahv 437 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 437. Rahvusvahelise kriminaalmenetlusalase koostöö kulude jagunemine

(1) Eesti Vabariik kannab taotleva ja täitva riigina kõik oma territooriumil tekkinud kulud, kui rahvusvahelistest lepingutest või täitva riigi otsusest ei tulene teisiti.

(2) Eesti Vabariik nõuab täitva riigina taotlevalt riigilt sisse:

- 1) Eestis ekspertide kaasamisega seonduvad kulud;
- 2) Eestis kaugülekuulamise korraldamisega ning ülekuulatavate ja tõlgi kaasamisega seonduvad kulud, kui taotleva riigiga ei lepita kokku teisiti;
- 3) Eestile tekkinud muud olulised või vältimatud kulud, mille ulatuses on taotleva riigiga kokku lepitud.

(3) Taotleva riigi taotluse alusel võib Eesti riik maksta kriminaalmenetlusalasele rahvusvahelisele koostööle kaasatud ekspertidele ja tunnistajatele avanssi.

(4) Taotleva riigina kannab Eesti Vabariik täitvas riigis tekkinud kulud, kui need on:

- 1) tekkinud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud alustel ja korras;
- 2) seotud vahi all viibiva isiku ületoomisega.»;

9) paragrahv 490 loetakse paragrahviks 509;

10) seadustiku 19. peatükki täiendatakse 8. jaoga järgmises sõnastuses:

«8. jagu Loovutamine

1. jaotis

Üldsätted

§ 490. Euroopa vahistamismäärus

Euroopa vahistamismäärus on Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva õigusasutuse tehtud taotlus teisele Euroopa Liidu liikmesriigile isiku kinnipidamiseks, vahi alla võtmiseks ning loovutamiseks kriminaalmenetluse jätkamise või jõustunud kohtuotsusega mõistetud vangistuse täideviimise eesmärgil.

§ 491. Loovutamise üldtingimused

(1) Isiku loovutamine tema suhtes taotlevas riigis kriminaalmenetluse jätkamiseks on lubatud, kui isikut kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteos, mis on taotlevas riigis karistatav vähemalt üheaastase vangistusega.

(2) Isiku loovutamine on sõltumata teo karistatavusest Eesti karistusseadustiku järgi lubatud, kui taotlevas riigis on karistusena ette nähtud vähemalt kuni kolmeaastane vangistus järgmiste kuritegude toimepanemise eest:

- 1) kuritegelikus ühenduses osalemine;
- 2) terrorism;
- 3) inimkaubandus;
- 4) lapse seksuaalne ärakasutamine ja lapsporno;
- 5) narkootilise ja psühhotroopse ainega ebaseaduslik kauplemine;

- 6) relva, laskemoona ja lõhkeainega ebaseaduslik kauplemine;
- 7) korrupsioon;
- 8) pettus, sealhulgas pettus Euroopa ühenduste 26. juuli 1995. aasta Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni tähenduses;
- 9) rahapesu;
- 10) raha võltsimine;
- 11) arvutikuritegu;
- 12) keskkonnavastane kuritegu, sealhulgas ohustatud looma- ja taimeliikide ning taimesortidega ebaseaduslik kauplemine;
- 13) ebaseaduslikule piiriületamisele ja ebaseaduslikule riigis viibimisele kaasaitamine;
- 14) tapmine, raske tervisekahjustuse tekitamine;
- 15) inimorganite ja -kudedega ebaseaduslik kauplemine;
- 16) inimrööv, ebaseaduslik vabaduse võtmine ja pantvangi võtmine;
- 17) rassism ja ksenofoobia;
- 18) organiseeritud või relvastatud röövimine;
- 19) kultuuriväärtustega ebaseaduslik kauplemine;
- 20) kelmus;
- 21) väljapressimine;
- 22) piraatkoopia ja võltsitud kauba valmistamine ja nendega kauplemine;
- 23) haldusdokumendi võltsimine ja sellega kauplemine;
- 24) maksevahendi võltsimine;
- 25) hormoonpreparaatide ja kasvukiirendajatega ebaseaduslik kauplemine;
- 26) tuumamaterjaliga ja radioaktiivse ainega ebaseaduslik kauplemine;
- 27) varastatud sõidukitega kauplemine;
- 28) vägistamine;
- 29) süütamine;
- 30) Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule alluvad kuriteod;
- 31) õhusõiduki või laeva kaaperdamine;
- 32) sabotaaž.

(3) Isiku loovutamise tema suhtes tehtud süüdimõistva kohtuotsuse täitmiseks on lubatud käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimustel, kui tal on kandmata vähemalt neli kuud vangistust.

§ 492. Isiku loovutamist välistavad ja piiravad asjaolud

(1) Isiku loovutamine ei ole lisaks käesoleva seadustiku § 436 lõike 1 punktis 3 sätestatule lubatud, kui:

- 1) kuriteole võib kohaldada Eesti karistusseadustikku ning amnestiaakt välistab vahistamismääruse aluseks olevas kuriteos Eestis karistuse kohaldamise;
- 2) isik on teises liikmesriigis samas süüdistuses lõplikult süüdi või õigeks mõistetud või süüdimõistva otsuse korral on mõistetud karistus kantud või kandmisel või karistust ei saa täitmisele pöörata otsuse teinud riigi seaduse alusel;
- 3) isik, kelle suhtes on tehtud vahistamismäärus, on noorem kui neljateistaastane;
- 4) vahistamismäärus on tehtud vangistuse täitmiseks Eesti kodaniku suhtes ja isik taotleb karistuse täitmist Eestis.

(2) Isiku loovutamisest võib keelduda, kui:

- 1) isiku suhtes on seoses vahistamismääruse aluseks oleva kuriteoga alustatud Eestis kriminaalmenetlust;
- 2) isiku suhtes on seoses vahistamismääruse aluseks oleva kuriteoga jäetud Eestis kriminaalmenetlus alustamata või menetlus on lõpetatud;
- 3) kuriteole võib kohaldada Eesti karistusseadustikku ja vahistamismääruse aluseks olev kuritegu on Eesti karistusseadustiku järgi aegunud;
- 4) isik on samas süüdistuses lõplikult süüdi või õigeks mõistetud riigis, mis ei ole Euroopa Liidu liige, või süüdimõistva otsuse korral on mõistetud karistus kantud või karistust ei saa täitmisele pöörata otsuse teinud riigi seaduse alusel;
- 5) vahistamismääruse aluseks olev kuritegu on toime pandud väljaspool taotleva riigi territooriumi ja väljaspool Eesti territooriumi toime pandud kuriteole ei saa samadel asjaoludel kohaldada Eesti karistusseadustikku;
- 6) käesoleva seadustiku § 502 lõikes 5 sätestatud juhul ei ole kohtu määratud tähtpäevaks esitatud lisateavet.

(3) Eesti loovutab Euroopa vahistamismääruse alusel oma kodanikke kriminaalmenetluse ajaks tingimuse, et isikule liikmesriigis mõistetud karistus tuleb täita Eesti Vabariigis.

(4) Kui Euroopa vahistamismäärus on tehtud vangistuse täitmiseks isiku suhtes, kelle süüdimõistmine on toimunud tema osavõtuta kohtumenetlusest ning keda ei olnud teavitatud kohtuistungis toimumise ajast ja kohast, võib isiku loovutada tingimuse, et taotleva riigi kinnituse kohaselt on tagatud võimalus vaadata isiku kriminaalasi uuesti läbi.

(5) Kui taotlevas riigis võib Euroopa vahistamismääruse aluseks oleva kuriteo eest mõista karistuseks eluaegse vangistuse, võib isiku loovutada tingimuse, et taotleva riigi pädeva asutuse kinnituse kohaselt on võimalik selle isiku ennetähtaegne vabastamine.

(6) Kui isik, kelle loovutamist taotletakse, omab Eesti Vabariigis puutumatust või eelistusi, peatub Euroopa vahistamismääruse täitmine kuni pädevalt asutuselt teate saamiseni, et isikult on puutumatust või eelistused ära võetud.

§ 493. Loovutamise laiendamine

(1) Eestile loovutatud isiku suhtes ei või alustada kriminaalmenetlust, kohaldada vabadust piiravaid abinõusid ega täita kohtuotsust muu enne loovutamist toimepandud kuriteo eest, välja arvatud see kuritegu, mille eest isik loovutati.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata, kui:

- 1) loovutatud isikul oli võimalus Eestist lahkuda neljakümne viie päeva jooksul, arvates tema lõplikust vabastamisest, või kui ta on pärast lahkumist Eestisse tagasi pöördunud;
- 2) kuritegu ei ole karistatav vangistusega;
- 3) kriminaalmenetlusega ei kaasne vabadust piiravaid abinõusid;
- 4) karistus ei too endaga kaasa vabaduse võtmist, välja arvatud vabadust piirav asenduskaristus;
- 5) isik nõustub vabatahtlikult loovutamise ja sellega, et tema suhtes ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõiget 1, või pärast loovutusotsuse jõustumist on ta nõustunud sellega, et tema suhtes ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõiget 1;
- 6) isiku loovutanud liikmesriik on andnud oma nõusoleku täiendava süüdistuse esitamiseks.

(3) Loovutamise laiendamise taotlus esitatakse täitva riigi pädevale õigusalasele.

(4) Eestile esitatud loovutamise laiendamise taotluse võib rahuldada, kui taotluse aluseks on kuritegu, millele saab kohaldada Euroopa vahistamismäärust.

§ 494. Loovutamine ja väljaandmine kolmandale riigile

(1) Eestile loovutatud isikut ei saa edasi loovutada teisele Euroopa Liidu liikmesriigile või välja anda Euroopa Liitu mittekuuluvale riigile, välja arvatud juhul, kui:

- 1) loovutatud isikul oli võimalus Eestist lahkuda neljakümne viie päeva jooksul, arvates tema lõplikust vabastamisest, või kui ta on pärast lahkumist Eestisse tagasi pöördunud;
- 2) isik on loovutamise või väljaandmisega nõustunud;
- 3) isiku loovutanud liikmesriik annab edasiloovatamiseks või väljaandmiseks oma nõusoleku.

(2) Euroopa Liidu liikmesriigile loovutatud Eesti Vabariigi kodanikku ei või ilma justiitsministri nõusolekuta edasi loovutada teisele Euroopa Liidu liikmesriigile ega välja anda Euroopa Liitu mittekuuluvale riigile.

§ 495. Taotluste paljusus

(1) Kui isiku loovutamist taotleb mitu riiki, otsustab kohus, milline Euroopa vahistamismäärus täidetakse. Otsustamisel lähtutakse eeskätt isiku toimepandud kuritegude raskusest ning toimepanemise ajast ja kohast, Euroopa vahistamismääruse esitamise järjekorrast ning sellest, kas määrus on tehtud kohtueelseks menetluseks või jõustunud kohtuotsuse täitmisele pööramiseks.

(2) Vajaduse korral võib kohus küsida nõu Euroopa õigusalase koostöö üksuselt Eurojustilt.

(3) Kui sama isiku suhtes on esitatud Euroopa vahistamismäärus ja väljaandmistootlus, otsustab justiitsminister, milline nendest täidetakse, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolusid.

§ 496. Loovutatud isiku läbisõiduluba

(1) Loa teise liikmesriigi poolt loovutatava isiku sõiduks läbi Eesti Vabariigi territooriumi annab justiitsminister.

(2) Läbisõidutaotlus peab sisaldama:

- 1) asjaomase isiku andmeid ja kodakondsust;
- 2) märget selle kohta, et isiku suhtes on tehtud Euroopa vahistamismäärus;
- 3) teavet kuriteo asjaolude ja kvalifikatsiooni kohta.

§ 497. Vara loovutamine

(1) Euroopa vahistamismäärusega võib taotleda täitvas riigis asuva vara loovutamist, kui väljanõutav vara on saadud Euroopa vahistamismääruse aluseks oleva kuriteoga või kui see vara on selles kriminaalmenetluses kasutatav asitõendina.

(2) Eestis tagatakse kolmanda isiku õigused loovutatavale varale ja loovutatav vara tagastatakse õigustatud menetlusvälisele isikule pärast kohtuotsuse jõustumist.

§ 498. Euroopa vahistamismääruse täitmiseks pädevad asutused

- (1) Eestile esitatud Euroopa vahistamismäärust on pädev menetlema ja loovutamisosust vastu võtma:
- 1) Tallinna Linnakohus, kui isik on kinni peetud Tallinnas või Harju, Rapla, Lääne-Viru, Ida-Viru, Järva, Lääne, Hiiumaa, Saare või Pärnu maakonnas;
 - 2) Tartu Maakohus, kui isik on kinni peetud Jõgeva, Viljandi, Tartu, Põlva, Võru või Valga maakonnas.
- (2) Loovutamismenetluselase koostöö keskasutus on Justiitsministeerium.

§ 499. Loovutamisevahistamine

- (1) Isiku võib Euroopa vahistamismääruse täitmise tagamiseks võtta vahi alla käesoleva seadustiku § 217 lõikes 8 sätestatud korras. Loovutamisevahistuse otsustab prokuratuuri taotlusel eeluurimiskohtunik.
- (2) Isiku võib Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni (Interpol) kaudu esitatud vahistamisaotluse alusel kinni pidada käesoleva seadustiku § 217 lõikes 1 sätestatud korras enne Euroopa vahistamismääruse saabumist, kui taotluses on kinnitus selle määruse esitamise kohta.
- (3) Isiku kinnipidamisel selgitatakse talle kinnipidamise alust ja teatatakse võimalusest nõustuda loovutamiselega.
- (4) Isikul on kinnipidamisest alates õigus tasuta õigusabile ning tõlgi abile.
- (5) Kui Euroopa vahistamismäärust ei ole käesoleva seadustiku § 500 lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul saadetud, tuleb isik viivitamata vahi alt vabastada.

§ 500. Euroopa vahistamismääruse edastamise kanalid

- (1) Euroopa vahistamismäärus adresseeritakse Justiitsministeeriumile hiljemalt kolme tööpäeva jooksul, arvates isiku vahistamisest Eestis. Justiitsministeerium edastab Euroopa vahistamismääruse viivitamata pädevale kohtule.
- (2) Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni (Interpol) kaudu saabunud Euroopa vahistamismäärus saadetakse pärast isiku kinnipidamist viivitamata pädevale kohtule ning vahistamismääruse koopia Justiitsministeeriumile.
- (3) Euroopa vahistamismääruse koopia edastatakse viivitamata prokuratuurile.

§ 501. Kaitsja osavõtt loovutamismenetlusest

- (1) Loovutamismenetluses on kaitsjaks advokaat.
- (2) Kaitsja osavõtt loovutamismenetlusest on isiku vahi alla võtmise taotluse läbivaatamisest alates kohustuslik.

§ 502. Kohtulik loovutamismenetlus

- (1) Euroopa vahistamismääruse arutamiseks ja isiku loovutamise otsustamiseks korraldatakse kohtuistung Euroopa vahistamismääruse kohtusse saabumisest alates kümne päeva jooksul. Kui isik on teatanud loovutamise nõustumisest, korraldatakse kohtuistung viie päeva jooksul, arvates Euroopa vahistamismääruse kohtusse saabumisest.
- (2) Loovutamismenetlust toimetab kohtunik ainuisikuliselt.
- (3) Kohtuistungist on kohustatud osa võtma:
- 1) prokurör;
 - 2) isik, kelle loovutamist taotletakse;
 - 3) selle isiku kaitsja, kelle loovutamist taotletakse.
- (4) Kohtuistungil kohus:
- 1) kontrollib isiku nõusolekut loovutamise kohta;
 - 2) tutvustab isikule käesoleva seadustiku §-des 493 ja 494 sätestatud;
 - 3) kuulab ära isiku, kelle loovutamist taotletakse, tema kaitsja ja prokuröri arvamuse.
- (5) Kohus võib määrata taotleva riigi pädevale õigussaadusele tähtaja lisateabe edastamiseks.
- (6) Kohus peab käesoleva seadustiku §-s 503 sätestatud määruse tegema Euroopa vahistamismääruse kohtusse saabumisest alates kahekümne päeva jooksul ja loovutamismenetlusele allutatud isikult tema loovutamise nõusoleku saamise korral kümne päeva jooksul, arvates Euroopa vahistamismääruse Eestisse saabumisest.

(7) Kui ettenähtud aja jooksul ei ole võimalik loovutamisosust teha, pikeneb loovutamisosuse tegemiseks ettenähtud aeg kolmekümne päeva võrra. Sellisest loovutamismenetluse pikendamisest teavitatakse viivitamatult taotluse esitajat.

§ 503. Kohtulahendid loovutamismenetluses

(1) Välisriigile isiku loovutamise otsustamisel teeb kohus ühe järgmistest määrustest:

- 1) rahuldab Euroopa vahistamismääruse ja nõustub isiku loovutamisega;
- 2) ei rahulda Euroopa vahistamismäärust ja keeldub isiku loovutamisest.

(2) Määruses märgitakse:

- 1) loovutamismenetlusele allutatud isiku nimi ning isikukood või sünniaeg ja sünnikoht;
- 2) läbivaadatud Euroopa vahistamismääruse sisu;
- 3) kohtuistungil osalenud isikute seisukohad ning kui isik on enda loovutamisega nõus, tema nõusolek;
- 4) kohtu otsustus ja põhjendused loovutamisega nõustumise või mittenõustumise kohta;
- 5) käesoleva seadustiku § 492 lõigetes 3–5 sätestatud loovutamise tingimused;
- 6) loovutamismenetlusele allutatud isiku vahi all viibitud aeg;
- 7) edasikaebamise kord.

(3) Kui Euroopa vahistamismäärus sisaldab vara konfiskeerimise taotlust, otsustab kohus vara konfiskeerimise loovutamismenetluses.

(4) Kui kohus otsustab Euroopa vahistamismääruse rahuldada ja isiku loovutada, kohaldab kohus isiku suhtes loovutamistahistamist kuni isiku üleandmiseni.

(5) Kui kohus otsustab loovutamisest keelduda, kohaldatakse isiku suhtes loovutamistahistamist kuni loovutamismääruse või loovutamisest keeldumise määruse jõustumiseni.

(6) Määruse koopia edastatakse kinnipidamisasutusele, kus loovutatavat isikut loovutamistahistuses peetakse, ja tehakse loovutatavale isikule allkirja vastu teatavaks.

(7) Loovutamismenetluses tehtud jõustunud määruse koopia saadetakse viivitamata Justiitsministeeriumile, kes teeb selle teatavaks taotlevale riigile.

§ 504. Loovutamismenetluses tehtud määruse vaidlustamine

(1) Loovutamismenetluses tehtud loovutamismääruse või loovutamisest keeldumise määruse peale võib esitada määruskaebuse käesoleva seadustiku § 386 lõikes 2 sätestatud korras kolme päeva jooksul, arvates määruse kättesaamisest.

(2) Määruskaebus esitatakse Tallinna Linnakohtu määruse peale Tallinna ringkonnakohtusse ja Tartu Maakohtu määruse peale Tartu ringkonnakohtusse.

(3) Määruskaebus vaadatakse ringkonnakohtus kirjalikus menetluses läbi kümne päeva jooksul, arvates asja saabumisest ringkonnakohtusse.

(4) Ringkonnakohtu otsus on lõplik.

§ 505. Isiku üleandmine

(1) Jõustunud loovutamismääruse koopia saadetakse Keskkriminaalpolitseile, kes teatab taotlevale riigile loovutatud isiku üleandmise aja ja koha ning korraldab isiku üleandmise.

(2) Loovutatud isik antakse üle kümne päeva jooksul, arvates loovutamismääruse jõustumisest.

(3) Kui takistusi põhjustavad asjaolud, mis ei olene täitvast ja taotlevast riigist, antakse isik üle hiljemalt kahekümne päeva jooksul, arvates loovutamismääruse jõustumisest.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud tähtaja jooksul isik ei ole üle antud, vabastatakse ta vahi alt.

§ 506. Loovutamise edasilükkamine ja ajutine loovutamine

(1) Justiitsministeerium võib lükata jõustunud loovutamismääruse täitmise edasi, kui seda tingib loovutatava isiku suhtes Eestis toimuv kriminaalmenetlus või tema kohta tehtud kohtuotsuse täitmine.

(2) Kirjalikul kokkuleppel taotleva riigiga võidakse isik, kelle loovutamine on edasi lükatud, loovutada taotlevale riigile ajutiselt.

Vahistamismääruse esitamine Euroopa Liidu liikmesriigile

§ 507. Euroopa vahistamismääruse esitamine

- (1) Kohtueelses menetluses on Euroopa vahistamismäärust pädev esitama prokuratuur, kelle menetluses on Euroopa vahistamismääruse aluseks olev kuritegu.
- (2) Jõustunud kohtuotsuse täitmiseks on Euroopa vahistamismäärust pädev esitama Justiitsministeerium.
- (3) Euroopa vahistamismäärus koostatakse eesti keeles ja selle tõlgib täitva riigi määratud keelde Justiitsministeerium.
- (4) Euroopa vahistamismäärus edastatakse taotlevale riigile Justiitsministeeriumi kaudu.

§ 508. Euroopa vahistamismääruse vorm ja edastamise viis

- (1) Euroopa vahistamismääruse vormi kehtestab justiitsminister.
- (2) Vahistamismäärus edastatakse taotlevale riigile kirja teel, elektronpostiga või muul üleskirjutust võimaldaval viisil.»

§ 4. Kriminaalmenetluse seadustiku rakendamise seaduse(RT I 2004, 46, 329) § 26 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

« (3¹) Käesoleva seaduse § 9 punkti 106 kohaldatakse nendele sõjakuritegudele, mis on toime pandud alates 1991. aasta 20. augustist.»

§ 5. Riigisaladuse seaduses(RT I 1999, 16, 271; 82, 752; 2001, 7, 17; 93, 565; 100, 643; 2002, 53, 336; 57, 354; 63, 387; 2003, 13, 67; 23, 147; 2004, 2, 7; 43, 300; 2004, 46, 329) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 25 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

« (3¹) Julgeolekukontrolli ei teostata kahtlustatava, süüdistatava, kohtualuse ja advokaadist kaitsja suhtes, kui riigisaladusele juurdepääsu vajadus tuleneb kaitseõiguse tagamisest kriminaalmenetluses. Kahtlustatavat, süüdistatavat, kohtualust ja kaitsjat teavitatakse käesoleva seaduse §-s 14 sätestatud kohustustest.»;

2)paragrahvi 25 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Määruse koostanud uurija, prokurör või kohus võtab isikult, kellele antakse juurdepääs riigisaladusele käesolevas paragrahvis kirjeldatud korras, enne teabele juurdepääsu võimaldamist käesoleva seaduse § 30 lõikes 6 kirjeldatud allkirjastatud kinnituse, mis lisatakse toimiku materjalidele. Allkirja andmisest keeldumise korral tehakse kinnitusele keeldumise ja selle põhjuse kohta märge, mille kinnitab menetleja.»;

3)paragrahvi 31 lõike 1 punkti 7 täiendatakse pärast sõna «kohtualusena» sõnadega «, välja arvatud käesoleva seaduse § 25 lõikes 3¹sätestatud juhul».

§ 6. Väärteomenetluse seadustiku(RT I 2002, 50, 313; 110, 654; 2003, 26, 156; 83, 557; 88, 590; 2004, 46, 329) § 52 lõiget 1 täiendatakse pärast arvu «168» sõnadega «ja 334¹».

§ 7. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. juulil.

Riigikogu aseesimees Peeter KREITZBERG